

KERK-KRANT

GELOOFGEMEENSCHAP AUGUSTINUS
EINDHOVEN

CORONA EDITIE 33

Extra editie 33 ivm coronacrisis

25 oktober 2020

Aan de vrienden van de Geloofsgemeenschap Augustinus Eindhoven en alle andere geïnteresseerden

**Uitgenodigd door God, die liefde is en ons vreugde
gunt, voelen we ons met elkaar verbonden:
in de naam van de Vader en de Zoon en de heilige
Geest. Amen.**

In liefde leven

Vandaag lezen (horen) we de kortste samenvatting van wat ons in de Schrift wordt voorgehouden om met elkaar in vrede te leven en mee te bouwen aan het goede voor alle mensen. En die samenvatting luidt:

'Stel je hart geheel open voor God en bemin de naaste als jezelf'.

Hier gaat het om. Op het eerste gehoor klinkt deze samenvatting eenvoudig. Maar met dit dubbelgebod van de liefde wordt in feite het uiterste van ons gevraagd.

We worden uitgenodigd en opgeroepen om God die liefde is te zien in het gelaat van de naaste, hoe vreemd of onbekend die naaste ook is.

Deze grondhouding van liefde en openheid voor iedereen mogen we deze week oefenen en we mogen leren van elkaar.

Een vruchtbare week gewenst aan iedereen.

Redactieadres Kerk-Krant: frans.ans.savelkouls@hetnet.nl

Adres van onze website: augustinus-eindhoven.nl/

Dertigste zondag door het jaar

Eerste lezing: Exodus 22,20-26

'Als je weduwe en wezen onrecht doet, wordt ik boos', zegt God.

Zo spreekt de Heer: 'Gij moet een vreemdeling niet slecht behandelen en hem het leven niet moeilijk maken, want ge hebt zelf als vreemdeling in Egypte gewoond. Weduwen en wezen zult ge geen onrecht aandoen. Als ge hun tekort doet en hun klagen tot Mij opstijgt, dan zal Ik gehoor geven aan hun klagen. Mijn toorn zal losbarsten en met het zwaard zal ik u doden: uw vrouwen worden weduwen, uw kinderen wezen. Als gij aan iemand van mijn volk geld leent, aan een noodlijdende in uw omgeving, gedraag u dan niet als een geldschieter. Ge moet geen rente van hem eisen. Als gij iemands mantel in pand neemt, dan moet ge die voor zonsondergang aan hem teruggeven. Hij heeft niets anders om zich mee toe te dekken, het is de beschutting van zijn blote lichaam, hij moet er in slapen. Roept hij tot Mij om hulp, dan zal Ik hem verhoren, want Ik ben vol medelijden.

Vraag: Waardoor komt het dat we soms zo weinig aandacht hebben voor de minste mensen?

Evangelie: Matteus 22,34-40

'God beminnen en de naasten als jezelf', houdt Jezus ons voor.

Toen nu de Farizeeën vernamen dat Hij de Sadduceeën de mond gesnoerd had, kwamen zij bijeen en een van hen, een wetgeleerde, vroeg Hem om Hem op de proef te stellen: "Meester, wat is het voornaamste gebod in de Wet?" Hij antwoordde hem: "Gij zult de Heer uw God beminnen met geheel uw hart, geheel uw ziel en geheel uw verstand. Dit is het voornaamste en eerste gebod. Het tweede, daarmee gelijkwaardig: Gij zult uw naaste beminnen als uzelf. Aan deze twee geboden hangt heel de Wet en de Profeten."

Vraag: Waarom is het zo moeilijk om alle naasten lief te hebben?

***Bemin en doe dan wat je wilt.
Augustinus***

Overweging bij Matteüs 22, 34 - 40

De wetgeleerde van vandaag stelt de vraag naar het belangrijkste gebod. Wij, mensen van deze tijd, hebben het niet zo met geboden en verboden. We hebben het liefst zo veel mogelijk vrijheid. In deze tijd van corona voelen we ons beperkt in een wirwar van regels die onze gezondheid moeten waarborgen.

Het antwoord van Jezus gaat niet zozeer over regels, maar over liefde: liefde tot God en liefde tot de naaste. Deze zijn even belangrijk zegt Jezus. Wat liefde tot God inhoudt, weet ik eerlijk gezegd niet precies, want wie is God? Daar geeft iedereen zijn eigen invulling aan. De liefde tot mijn naaste daar valt waarschijnlijk ook wel wat winst te behalen.

In de tijd dat ik begon te werken als pastor, werkte ik ook al voor oudere mensen. Mensen die van huis uit de christelijke naastenliefde met de paplepel ingegoten hadden kregen. Wat ik deed, was de nadruk leggen op de liefde voor het laatste stukje van de zin: 'als jezelf'. Als je je hele leven in dienst stelt van de ander, kan dat soms, niet altijd, ten koste gaan van jezelf. Ik ben er een beetje huiverig voor om jezelf weg te cijferen, letterlijk, want waar blijf je zelf als mens als je alleen maar met anderen bezig bent? Aan de andere kant: we zijn misschien wel een beetje doorgeschooten: hoeveel boeken zijn er niet over werken aan jezelf, hoeveel workshops, hoeveel tijdschriften die persoonlijke groei als thema hebben. Is dat niet een luxeprobleem? Loop ik dan niet het risico om de mensen die de meest primaire levensomstandigheden missen, uit het oog te verliezen? Het zijn vaak de vreemdelingen, niet alleen migranten maar sowieso mensen die voor ons vreemd zijn, die gewoon anders leven dan wij gewend zijn. De eerste lezing zegt daarover: Vreemdelingen mag je niet uitbuiten of onderdrukken, want jullie zijn zelf vreemdelingen geweest in Egypte.

Wij vangen in ons huis vreemdelingen op, mensen zonder status. Momenteel hebben wij een vrouw in huis die alleen haar eigen lokale taal spreekt, geen Frans, geen Engels, geen Arabisch. Ze verstaat ons niet en wij haar niet. Hoe moet ik mijn liefde tot de naaste dan vormgeven? Is het bieden van een bed, bad en brood dan voldoende? Het zijn de vragen die me bezig houden. Worden we niet juist meer onszelf als we meer oog hebben voor de ander. En niet alleen de ander die we kennen, die past in ons wereldbeeld, maar juist degene die ons een ongemakkelijk gevoel geeft, die vragen in ons oproept. Volgens Levinas ¹⁾ zijn andere mensen geen obstakels voor mijn vrijheid. Ze zijn de voorwaarden voor mijn bestaan. Nog voordat ik 'ik' kan zijn, doet de ander al een appèl op mij: 'kijk mij aan, zie mij'. Als we dat doen, voelen we als vanzelf een verplichting jegens die ander. Vanuit christelijk perspectief zou je kunnen zeggen: in het gelaat van de ander ontmoet ik God, de Andere. Maar Levinas zou het zo niet gezegd hebben.

Het woord liefde is een omstreden woord, afgesleten, besmet. Er een overweging over schrijven, valt daarom niet mee. Maar misschien dat Levinas ons kan helpen met zijn andere, radicale perspectief. Volgens hem is een directe relatie tot God niet mogelijk, we kunnen God slechts bereiken door de medemens. Wat we voor de zieke, de arme, de gemarginaliseerde doen, dat doen we voor God. Deze gedachte is aanwezig in onze gedachte over christelijke naastenliefde, maar Levinas radicaliseert ze.

De coronacrisis legt veel bloot, o.a. de verschillen tussen zij die het goed hebben, die alle kansen meegekregen hebben en zij die nauwelijks hun hoofd boven water kunnen houden, die wonen in benarde omstandigheden, met slecht geventileerde woningen, met veel mensen in een te kleine ruimte. Dat een opmerking over het soort mensen dat op de IC belandt, vooral van niet-westerse afkomst, zo politiek gebruikt wordt om zulke mensen nog verder in een hoek te drijven, vind ik daarom mensonterend. Gelukkig klinken ook de tegengeluiden en is de solidariteit tussen mensen nog steeds groot, kijken mensen naar elkaar om. Is er gewoon veel goedheid in de wereld en laten we ons ook raken door het leed van de ander.

In het gelaat van de ander, ontmoeten we het goede, een weerspiegeling van God. De mate van beschaving van een samenleving is af te lezen aan de aandacht die we hebben voor de zwaksten.

Dat we meer zouden kunnen doen, blijft echter een zoemende bij op de achtergrond. Die bij moeten we niet doodslaan, we moeten er naar luisteren.

Annelies Rosier

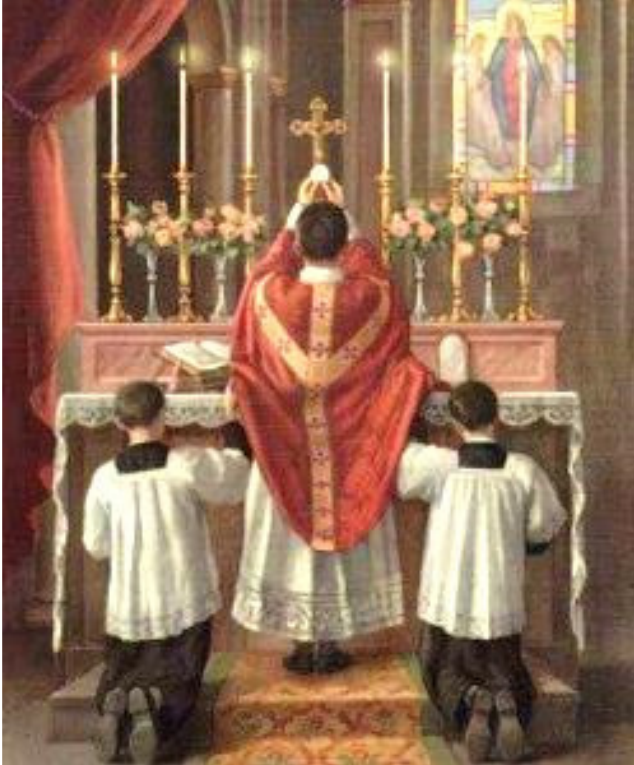
1) Emmanuel Levinas (Kaunas, Litouwen, 1906 - Parijs, 1995) was een Frans-joodse filosoof van Litouwse afkomst. Hij wordt beschouwd als één van de grootste denkers in de naoorlogse periode van de twintigste eeuw. Zijn ethische filosofie is geïnspireerd door zijn ervaring als Frans militair in de Tweede Wereldoorlog. Ondanks zijn Joodse afkomst heeft hij zijn krijgsgevangenschap in Duitsland overleefd. Levinas sloot zich niet af voor de gruweldaden die zich daar voltrokken; ze spoorden hem juist aan tot een pleidooi voor een betere en humane omgang tussen mensen.

Volgens Levinas is de medemens niet slechts een ander persoon, maar verschijnt die als een vreemde ander. Om het overstijgende anders-zijn van de ander te benadrukken schrijft hij de Ander herhaaldelijk opzettelijk met een hoofdletter. De Ander is geen object waar ik gebruik van kan maken. Volgens Levinas verschijnt de Ander – hij spreekt van 'het gelaat van de Ander' – als ontoegankelijk schepsel dat een appèl doet op mijn verantwoordelijkheid. Deze gedachte, verkondigd in Levinas' hoofdwerk 'Totaliteit en Oneindigheid' heeft artsen, maatschappelijk werkers en verpleegkundigen geïnspireerd hun patiënten op een meer zorgzame en respectvolle manier te behandelen.

(Deze tekst is ontleend aan www.filosofie.nl)

Herinneringen uit een Roomse jeugd (4):

Misdienaar

Het zal in klas 3 van de lagere school zijn geweest dat ik, in navolging van mijn broer Jan, misdienaar werd. Na een uitgebreide training van te verrichten handelingen en het van buiten leren van een aantal Latijnse gebeden, waarvan het confiteor mij de meeste hoofdbrekens kostte, mocht ik tijdens weekdagen de mis dienen. De zondag was voorbehouden aan de acolieten, jongens ouder dan twaalf. De dagelijkse missen waren om kwart voor zeven, half acht en half negen. Het laatste tijdstip was mij om een tweetal redenen het meest dierbaar. Ik hoefde dan niet zo vroeg op te staan en mocht later naar school.

Dat gelegaliseerd schoolverzuim was ook bij andere kerkelijke plechtigheden, zonder dat ik aan school een hekel had, een leuke bijkomstigheid. Het deed zich voor bij begrafenissen en huwelijken. Bij het eerste klockgelui rond kwart voor tien mocht ik dan de school verlaten om er vervolgens die ochtend niet meer terug te keren. Bij begrafenissen liep ik met het kruis voorop of met een flambouw naast de lijkkoets of wagen. Van het Gerardusplein naar het kerkhof op de Jorislaan of naar de Roosten achter Animali. In de herfst en winter niet altijd een pretje. Maar gelukkig mochten wij dan vaak met een taxi terug naar de kerk. Na een huwelijksmis mochten wij als misdienaars het "missiebusje" naar de feestlocatie van de pas getrouwen brengen. En werden meestal, alvorens wij huiswaarts keerden, getrakteerd op een flesje prik en een gebakje.

Een jaarlijks hoogtepunt van het misdienaarsleven was het misdienaarsreisje: een dagje uit (ook onder schooltijd) naar een dierentuin of andere attractie. Janus, de koster van de Gerarduskerk trakteerde ons dan altijd op snoep en ijs.

Ach dat katholieke geloof leek zo gek nog niet....

Harrie Meelen

KNIPSELS (6)

Als ik in krant of tijdschrift een uitspraak of gedachte lees, die ik nog eens wil nalezen of onthouden, knip ik hem uit en stop hem in een map. Vandaag en de komende keren zal ik een aantal van die knipsels met u delen, in de hoop dat ook u er iets aan hebt. Deze week deel 6.

Soberheid als levensvorm

'Vluchtelingen moeten ontmoedigd worden om naar Nederland te komen en daartoe is versobering van hun ontvangst nodig', zo stelde Halbe Zijlstra voor in zijn tijd als VVD-fractievoorzitter. Dat hield in: geen recht op een bijstandsuitkering, geen uitgebreide medische zorg en geen woning-met-voorrang. Twee filosofen, Alicja Gescinska, dochter van Poolse politieke vluchtelingen, en Paul van Tongeren, emeritus hoogleraar wijsgerige ethiek, vinden het kwalijk dat zo'n woord als 'soberheid' zijn oorspronkelijke waarde verliest door het politieke gebruik ervan. 'In de uitspraak van Zijlstra wordt soberheid gebruikt als wapen, als afschrikmiddel: 'vooruit dan maar, we zullen in je primaire levensbehoeftes voorzien, maar je moet niet denken dat je hier écht welkom bent. Want je zal noodgedwongen leven in soberheid.

De dichteres Ida Gerhardt schreef een gedicht waarin soberheid een heel andere betekenis heeft: *Wij kozen soberheid tot bondgenoot.*

Soberheid is hier een naam voor een levensvorm die gekozen wordt. Die soberheid maakt het mogelijk om je samen met anderen te concentreren op datgene waar het echt om gaat. Het leven draait om plezier, maar dit plezier kan alleen gevonden worden door je behoeftigheid in te perken. Iemand die voortdurend bezig is zijn behoeftes te bevredigen, heeft weliswaar plezier, maar zal nooit werkelijk bevredigd worden. Omdat met elke bevredigde behoefte weer eindeloos veel nieuwe behoeftes ontstaan. Zo blijf je altijd ontevreden. "Wij genieten ons droef. We hebben het zo makkelijk dat het moeilijk wordt. We baden in luxe en comfort, en dat maakt niet enkel onze lichamen, maar ook onze geest papperig. We hebben zoveel dat we in die veelheid niet meer zien wat echt van waarde is. Soberheid is een morele deugd en een bekwaamheid die mensen in staat stelt gelukkig te zijn. Maar in onze wereld vol overdaad is soberheid een zeldzame luxe geworden.'

'Bij Zijlstra wordt soberheid een wapen om anderen hier weg te houden. Omdat die anderen ons beroven van onze luxe. Van (zoals hij zelf zegt) onze ooglidcorrecties, borstverkleiningen of -vergrotingen en complete tandrenovaties. Die dingen ontzegt hij de vluchtelingen omdat hij niet wil dat wij ze kwijtraken. Je zou als politicus ook kunnen inzien dat iets meer soberheid voor onszelf geen slecht idee zou zijn. Waarom proberen wij ons niet af te keren van die luxe en te richten op dat waar het echt om gaat?' 'Niet enkel zouden wij als mensen individueel sterker en beter worden door

meer soberheid, soberheid zou ook een oplossing kunnen zijn voor wereldwijde problemen. Klimaatverandering, overbevissing, overvolle wegen, de plastic soep in de oceaan... Een meer ecologisch verantwoorde levenswijze betekent een soberder levenswijze.'

Oud-zijn: geen status aparte

Schrijfster Nelleke Noordervliet (1945) is actief tot op vandaag. Statistisch gesproken zijn haar laatste vijftien (?) jaar aangebroken. 'Maar', zo zegt ze in een column, 'er is geen reden om alvast om te gaan zien naar een sta-op stoel of een traplift of om een plaatsje te reserveren in een verpleeghuis of op het kerkhof. Ik voel me niet oud. Sterker: ik ben niet oud. Oud zijn is een *state of mind*. Hoewel iedereen met ongemakken te maken krijgt en met afnemende vitaliteit, is het overgrote deel van de ouderen actief, betrokken, geïnteresseerd, hulpvaardig, nieuwsgierig. Het is algemeen bekend dat we gezonder ouder worden dan generaties voor ons, en dat er meer 100-plussers zijn dan ooit. De meeste ouderen doen gewoon mee, hebben werk, doen vrijwilligerswerk, helpen de kinderen en kleinkinderen, reizen, lezen, bezoeken vrienden. Als tegenwicht wordt soms in de reclame weer een overdreven positief beeld geschetst van de 'happy senior': lekker bezig met golfen, goed passend kunstgebit, fijne inlegkruisjes voor kleine ongelukken, prettig ingesmeerde gewrichten, met zijn allen met caravan naar Kroatië, hele dagen biljarten en bingoën. Dat beeld doet de glazuur van mijn tanden springen. Het benadrukt de status aparte van de oudere, het verplichte genieten van het pensioen. Ook dat is een vals beeld. Mij gaat het om de normaliteit van de ouderdom. Er zijn genoeg voorbeelden van actieve ouderen. Oud worden is deel van het leven, geen ziekte. Ik kijk niet uit naar langdurige ziekte, naar geestelijke aftakeling, maar als dat komt, komt het. Tot die tijd leef ik door, ik werk aan mijn boeken en columns, ik lees, pas op mijn kleinkinderen, zit in besturen, doe aan sport, geef lezingen. Dat is normaal ouder worden. Omdat er niet over wordt geschreven, lijkt het niet te bestaan.

Tips van Trouw voor als je overlast bij de burens wilt aankaarten

- * Ga niet met je burens in gesprek vanuit je emoties, kom eerst tot rust.
- * Bedenk van tevoren wat het probleem precies is en wat je tegen de burens wil zeggen.

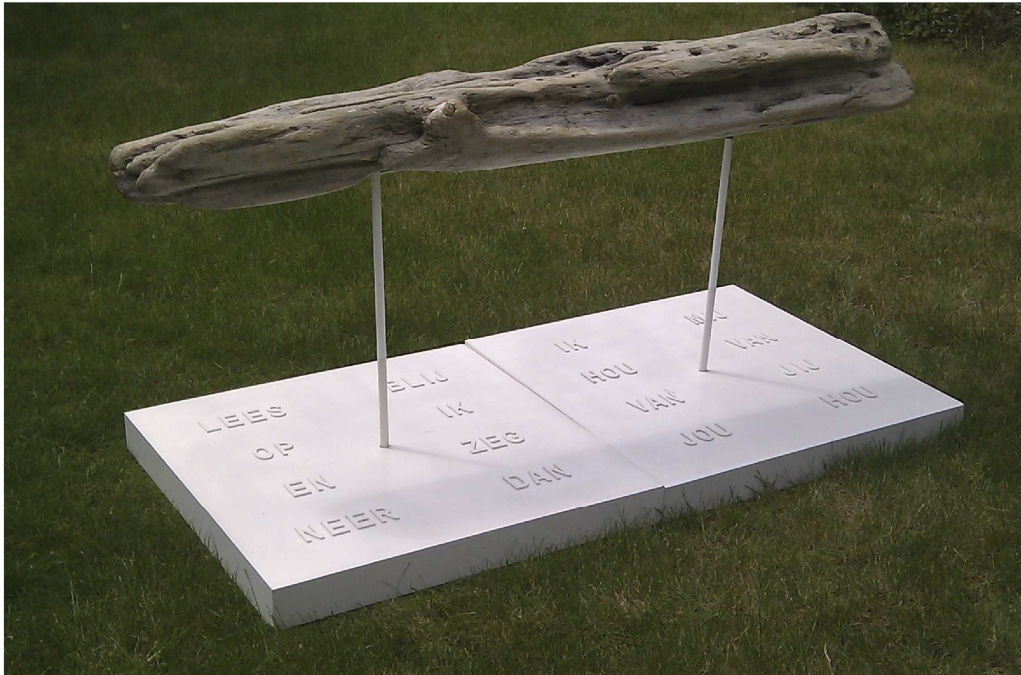
- * Stel je in het gesprek kwetsbaar op, vertel wat de overlast je doet.
- * Stel bij het zoeken naar een oplossing realistische eisen.

En andersom:

- * Luister naar wat de burens te zeggen hebben.
- * Laat de burens uitspreken.
- * Probeer je te verplaatsen in de ander.

Joost Koopmans osa

Lees op en neer

LEES OP EN NEER
DAN ZEG IK BLIJ
IK HOU VAN JOU
HOU JIJ VAN MIJ

Een rijmpje uit mijn poëziealbum, kinderlijk verwoord maar o zo veelzeggend.

'Een eerste ontmoeting tussen twee mensen', zo stel ik het me voor. De ene persoon zoekt nog wat onzeker contact met de ander. Ziet die ander hem wel staan? Zal zijn vriendelijke blik worden beantwoord?

Veel schrijnender wordt de situatie als de ene persoon 'zomaar' een bootvluchteling is. Soms lijkt hij niet meer te zijn dan een stuk wrakhout, stuurloos dobberend in een bootje op zee. Zoals die arme jongen van amper drie jaar oud die in het nieuws kwam nadat zijn levenloze lichaam was aangespoeld op de kust van Bodrum. Veel mensen die de oversteek maken, vluchten voor oorlog, geweld en marteling. Van huis weg, gedreven door leed zo pijnlijk dat we het ons nauwelijks kunnen voorstellen. Is er nog een nieuw leven mogelijk voor deze mensen?

Deze installatie, tijdens de Vastenactie van mei 2016 achterin de Paterskerk tentoongesteld, vraagt uw aandacht voor dit nog steeds toenemende probleem. Of zoals treffend op een spandoek stond geschreven: *Treating refugees as the problem, is the problem.*

De VN Vluchtelingenorganisatie UNHCR geeft schokkende informatie op www.unhcr.org/nl/wat-jij-kan-doen/in-de-klas/cijfers-over-vluchtelingen/

Anita van der Kam

Vanuit het bestuur van de Geloofsgemeenschap Augustinus

Het bestuur heeft deze week weer digitaal vergaderd. In onze vorige vergadering waren we er nog van uit gegaan dat we Allerheiligen/Allerzielen gezamenlijk zouden kunnen vieren. Voor onze Geloofsgemeenschap is dat een jaarlijks terugkerende belangrijke viering, waarin we de overledenen van het afgelopen jaar gedenken. We nodigen daar dan ook familieleden voor uit, waar ruimschoots gehoor aan wordt gegeven.

Inmiddels weten we dat we vieringen met slechts 30 personen mogen organiseren en dat lijkt ons geen goed uitgangspunt voor een dergelijk gedenken. In de *Kerk-Krant* van het weekend Allerheiligen/Allerzielen zal nu uitgebreid aandacht worden besteed aan de overleden leden van onze gemeenschap.

We hebben in onze vergadering gesproken over hervatten van onze vieringen in de kapel van Glorieux, maar besloten dit maar nog even uit te stellen gezien de huidige situatie. We moeten verstandig zijn en onze groepscontacten zoveel mogelijk beperken. Koffie drinken gaat sowieso nog niet in Glorieux. Gelukkig gaat het in zorgcentrum en we hopen dat dat ook zo blijft.

In onze vergadering hebben we eveneens over Kerstmis gesproken en we hopen dat we dan een viering kunnen organiseren, waarbij in ieder geval onze reguliere kerkbezoekers aanwezig kunnen zijn. De mogelijkheden worden onderzocht en medio november hebben we ons volgend overleg gepland. We hopen u daarna nader en positief te kunnen berichten.

Intussen wensen wij u allen een goede gezondheid !

Namens het bestuur, Carla Piscaer, secretaris

De stand van de krant

De corona-edities van de *Kerk-Krant* worden wekelijks toegestuurd aan 192 abonnees. Samen met de zes leden van de reactie betekent dat 198 digitale ontvangers. Anita, Jacques en Carla bezorgen wekelijks 22 afgedrukte exemplaren in hun omgeving waardoor het totale aantal adressen dat bereikt wordt 220 bedraagt. Sommige abonnees sturen de krant door naar mensen in hun omgeving waardoor het werkelijke aantal ontvangers nog iets hoger ligt.

De redactie heeft het voornemen om de wekelijkse edities te blijven maken zolang de crisis voortduurt. Wij kunnen niet overzien wat wij daarmee over ons zelf afroepen. Maar dat is niet anders dan op 15 maart toen het eerste nummer verscheen. Ook toen hadden we geen idee hoe lang het zou gaan duren.

Uit de reacties die we krijgen maken we op dat de krant belangrijk is voor het instandhouden van onze gemeenschap en voor de onderlinge contacten die noodgedwongen ook dikwijls digitaal plaatsvinden. Wil de krant blijven boeien, dan is inbreng van de gemeenschapsleden onontbeerlijk. Wij doen daarom wederom een beroep op u om iets van u te laten horen. Laat weten hoe het met u gaat. Vertel over hoe u de crisis ervaart, waar u voor vreest, wat de positieve kanten van de crisis zijn, hoe de wereld verder moet als alle deuren weer opengaan. Bent u er rijker of armer van geworden? Kortom: lucht u hart. Als u ons schrijft zullen we met u overleggen voor dat uw woorden in de krant worden afgedrukt.

Redactie van de Kerk-Krant

Zending

Mogen wij voor elkaar een zegen zijn
bij alles wat ons te doen staat,
bij alles wat we beleven mogen
alles wat ons overkomt.....

Mogen wij voor elkaar een zegen zijn
in het leven dat we samen delen
zo kwetsbaar als het is.....

Mogen wij voor elkaar een echte zegen zijn,
dan zal God ons zegenen in Zijn Naam,
de Naam van de Vader, de Zoon
en de Heilige Geest.
Amen.